

APSTIPRINU

Liepājas Bērnu un jaunatnes centra direktore
Ineta Klāšone

2017.gada 15.augustā

Liepājas Bērnu un jaunatnes centrs
struktūrvienība „VADUGUNS”, Kungu iela 7, Liepāja

RĪCĪBA UGUNSGRĒKA GADĪJUMĀ

UD-2

izstrādāts saskaņā ar 2016.gada 19.aprīļa
MK noteikumiem
nr.238 „Ugunsdrošības noteikumi.

Liepāja 2017

8. RĪCĪBA UGUNSGRĒKA GADĪJUMĀ

Personu pienākums ir nepieļaut ugunsgrēka izcelšanos vai darbības, kas var izraisīt ugunsgrēku, kā arī, atrodoties būvē, nekavējoties evakuēties, atskanot ugunsgrēka trauksmes signālam vai pamanot ugunsgrēku.

8.1. Ugunsdzēsības dienesta izsaukšanas kārtība

Ikviens, kurš pamanījis ugunsgrēku:

- ✓ Nekavējoties nospieš trauksmes signalizācijas pogu, kas apzīmēta ar zīmi
- ✓ **Paziņot VUGD, zvanot uz tālruņa numuru 112 nosaucot:**
- ✓ ugunsgrēka izcelšanās adresi (*Kungu iela 7, Liepāja, VADUGUNS*);
- ✓ ēkas tipu un stāvu skaitu (*koka-mūra 2-stāvu ēka*);
- ✓ konkrētu ugunsgrēka izcelšanās vietu (*ēkas daļu, stāvu, kabinetu*);
- ✓ ugunsgrēka raksturojumu (*redzams sadūmojums vai atklāta liesma*);
- ✓ nosaucot aptuveno cilvēku skaitu, kas atrodas ugunsgrēka zonā vai ir cietuši cilvēki-cik?;
- ✓ savu vārdu, uzvārdu;
- ✓ savu tālruņa numuru;
- ✓ nenolikt klausuli pirms nav sniegta atbilde uz visiem ugunsdzēsības un glābšanas dienesta operatora jautājumiem.

Klausuli pirmais noliek VUGD dispečers!!!

8.2. Darbinieka rīcība ugunsgrēka gadījumā:

- ✓ paziņot par ugunsgrēku **VUGD** pa tālr. **112**;
- ✓ ja nav nostrādājusi AUS, tad to iedarbina manuāli, nospiežot trauksmes signalizācijas pogu un paziņo **SIA DROŠĪBAS BIROJS** Operatīvajai grupai: **63407012 vai 26110667**;
- ✓ struktūrvienības vadītājam: Mārīte Tarziera- **29173576**;
- ✓ evakuēt cilvēkus pa tuvāko evakuācijas ceļu, vadoties pēc evakuācijas ceļu zīmēm un izgaismotām izejas norādes zīmēm, iespēju robežās pārliecināties, vai visi cilvēki ir pametuši telpas;
- ✓ atslēgt vai pārslēgt uz avārijas režīmu elektroietaisies un aparāturu, kas atrodas ugunsgrēka zonā, ja nepieciešams – pārtrauc elektroenerģijas padevi visai ēkai;
- ✓ veikt iespējamus pasākumus ugunsgrēka ierobežošanai un likvidēšanai izmantojot ēkā izvietotos ugunsdzēsības līdzekļus un inventāru;
- ✓ nepieciešamības gadījumā paziņot:
 - **VP** pa tālr. **110**;
 - **NMPD** pa tālr. **113**;
 - **Latvenergo** pa tālr. **80 200 400**.
- ✓ sagaidīt VUGD apakšvienības ierašanos, lai norādītu īsāko ceļu līdz ugunsgrēka vietai un tuvākos ūdens avotus;
- ✓ līdz ar ugunsdzēsēju apakšvienības ierašanos jāpakļaujas ugunsdzēsības dienesta vecākajam virsniekam - GDV un jārīkojas atbilstoši viņa norādījumiem. Nekavējoties informēt par:
 - cilvēkiem, kuri atrodas vai varētu atrasties ugunsgrēka apdraudētajā vietā;
 - evakuācijas gaitu;
 - degšanas ilgumu un vietu, iespējamo ugunsgrēka iemeslu;
 - īsāko ceļu līdz ugunsgrēka vietai;
 - objekta ugunsdzēsības ūdensņemšanas vietām un piebraukšanas ceļiem;
 - ugunsbīstamību, sprādzienbīstamību un citiem bīstamiem faktoriem.

Struktūrvienības vadītājs par negadījumu paziņo LBJC direktori **Inetai Klāsonei-26800804** un atbildīgajai par gundsdrošību **Antrai Kalniņai- 29905689**.

8.3. Cilvēku evakuācijas kārtība

- Objektā no 1.stāva atrodas **trīs evakuācijas izejas**, kas izved laukā visus esošos cilvēkus no ēkas. Galvenā izeja izved no galvenās kāpņu telpas(no 2.stāva kabinetiem un zāles) uz Kungu ielu, viena rezerves izeja izved no sainiecības telpām uz sētu un otra rezerves izeja no administrācijas telpām(no 2.stāva zāles) uz sētu. Vēl viena izeja izved laukā no ēkas pagraba stāva uz sētu.
- Lai nepieciešamības gadījumā būtu skaidra un nepārprotama cilvēku evakuācijas kārtība, nepieciešams ne retāk kā vienu reizi mācību gada ietvaros veikt praktiskās nodarbības cilvēku evakuācijas gadījumiem.
- Praktisko nodarbību laikā tiek praktiski pārbaudīta nodarbināto rīcība, kuru vērtē speciāli norīkoti praktisko nodarbību novērotāji (piemēram, Objekta un VUGD pārstāvji). Novērotāju uzdevums ir fiksēt atbildīgo personu darbības, izvērtēt problēmas un sniegt priekšlikumus par grozījumiem ugunsdrošības instrukcijā.
- Organizējot cilvēku evakuāciju, jādara viss, lai novērstu iespējamo panikas izcelšanos.
- Primāri tiek evakuēti visi izglītojamie un cilvēki ar garīgiem un fiziskiem veselības traucējumiem un cilvēki no telpām, kurās ugunsgrēka apstākļos viņu dzīvība un veselība ir visvairāk apdraudēta, kā arī no augšstāviem, atstājot telpu, jāaizver aiz sevis visas durvis un logi, jo svaiga gaisa piekļuve veicina straujāku uguns izplatīšanos.
- Ugunsdrošības **instruktāža jāveic ne retāk kā divas reizes gadā.**

Evakuācijas kārtība:

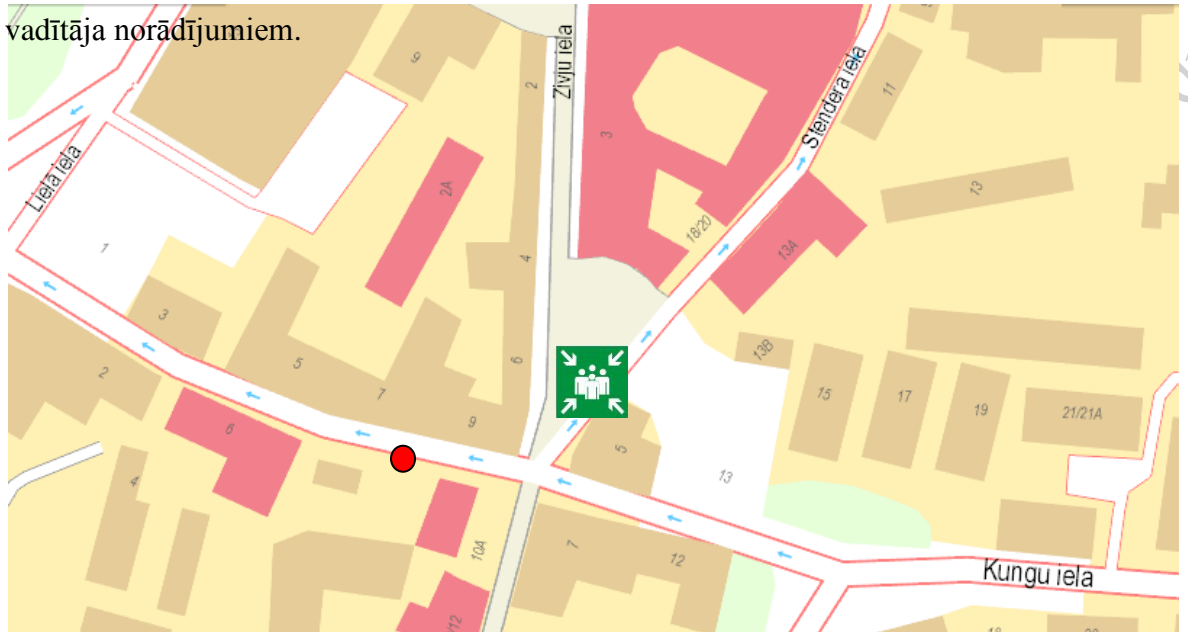
- Ja atskanējusi trauksmes signalizācija – nekavējoties uzsākt cilvēku evakuāciju.

Evakuācijas pasākumi:

- Objektā esošie darbinieki palīdz izglītojamajiem evakuēties no ēkas, norādot īsākos un drošākos evakuācijas ceļus, kas norādīti ar izgaismotām avārijas izejas zīmēm, uzlīmēm un evakuācijas plānu palīdzību.
- Pēc evakuācijas darbinieki saskaita visus izglītojamos un sniedz informāciju struktūrvienības vadītājam par evakuētajiem izglītojamajiem.
- Ja nepieciešama vispārēja evakuācija, cilvēku uzskaiti veiks struktūrvienības vadītājs vai tā nozīmēta persona.
- Ja nepieciešams un tas nerada tiešus draudus, struktūrvienības vadītāja norīkots darbinieks dodas atpakaļ ēkas telpās sameklēt palikušos darbiniekus, izglītojamos vai apmeklētājus.
- Pēc evakuācijas struktūrvienības vadītāja norīkots darbinieks apsargā, novēro ieejas, lai

ēkā neiekļūtu nepiederošas personas līdz operatīvo dienestu ierašanās brīdim.

- Nepieciešamības gadījumā dežurants vai struktūrvienības vadītāja norīkota persona, norāda evakuētiem cilvēkiem drošu pulcēšanās vietu, kas atrodas placī Zivju/Kungu/Stendera ielas krustojumā (pretī kafejnīcai *Vecais Vikings*) vai arī uz LBJC struktūrvienības Jauniešu māja telpām (Kungu iela 24) līdz tālākiem struktūrvienības vadītāja norādījumiem.

- Ja evakuācija jāveic nodarbību laikā, tad izglītojamajiem stingri jāievēro tā pedagoga norādījumi, kurš vada nodarbību.
- Nodarbību laikā, tiešais pedagogs organizē un atbild par konkrētās nodarbības izglītojamo evakuāciju atbilstoši ēkas evakuācijas shēmai.
- Ja ugunsgrēks izcēlies starpbrīdī un izglītojamie atrodas telpā, tad izglītojamais nekavējoties, steidzīgi pa tuvāko evakuācijas ceļu pamet ēkas telpas un dodas uz drošu pulcēšanās vietu.
- Evakuācijas ceļos kustība notiek tikai vienā virzienā, aizliegts pārvietoties pretēji kustībai.
- Ja kāds cilvēks paklupis, centieties viņu piecelt un palīdziet tālākajā evakuācijā.
- Pēc evakuācijas izglītojamais nedrīkst ieiet objekta ēkā līdz brīdim, kamēr struktūrvienības vadītājs vai tā norīkota persona nav saņēmusi atļauju no VUGD vai Apsardzes dienesta. Par nodarbību atsākšanu struktūrvienības vadītājs vai tā norīkota persona paziņo vienkopus visiem evakuētajiem cilvēkiem.

8.4. Individuālie aizsardzības pasākumi ugunsgrēka gadījumā

- Ja ugunsgrēka laikā gribat iziet no telpas, vispirms pārbaudiet durvis. Ja sataustat durvis un jūtat, ka tās ir karstas, neveriet tās vaļā. Tas var nozīmēt, ka uguns plosās telpa tieši aiz

durvīm. Atverot durvis, liesmas momentā iekļūs telpā. Aizvērtas durvis var kalpot par drošu aizsegu no uguns un var pasargāt Jūs, kamēr ierodas palīdzība.

- Ja durvis karstas, iespēju robežās aizbāziet spraugas. Šim nolūkam vislabāk kalpos viss, kas pa rokai, piemēram, mitri dvieļi, apģērba gabali vai citi materiāli.
- Ja telpa ir pilna ar dūmiem, rāpojiet uz logu. Mazliet atveriet to. Atverot logu pilnīgi, Jūs radīsiet papildus caurvēju, kas veicinās dūmu pieplūdumu telpā.
- Turieties zemu pie loga. Tas ļaus Jums elpot svaigu gaisu no ārpusē un izvairīties no dūmiem, kas lēnām piepildīs telpu.
- Tikai galējās nepieciešamības gadījumā atveriet logu pilnīgi vai izsitiet stiklu. Taču šādā gadījumā dūmi var iekļūt telpā arī no ēkas ārpusē. Turklāt, ja logs būs izsists, Jums vairs nebūs iespēju to aiztaisīt.
- Ja piedūmotā telpā esat zaudējis orientāciju, ir jānoguļas uz grīdas un jāsauc pēc palīdzības. Uz grīdas apmēram 10-15 cm slānī būs elpošanai derīgs gaiss un tādējādi cilvēks varēs ilgāk palikt dzīvs.
- Ja atrodaties pirmajā stāvā un varat pa logu izkļūt drošībā - dariet to. Ja atrodaties augstāk par pirmo stāvu, pēc iespējas ilgāk atturieties no lēmuma izlēkt, lai neiegūtu traumas, lecot no bīstama augstuma.
- Ja nevarat izkļūt no telpas, mēģiniet radīt troksni, lai pārējie zinātu, kur Jūs atrodaties. To vislabāk darīt, sitot kopā dažādus priekšmetus, nevis kliedzot, jo ir svarīgi taupīt gaisu elpošanai. Arī vicinot pa logu dvieļi vai aizskaru, Jūs pieversīsiet uzmanību savai atrašanās vietai.
- Ja telpas durvis nav karstas, mazliet paveriet tās un palūkojaties, vai ārpusē nav dūmu un uguns. Kad atstājat telpu- aizveriet durvis. Tas mazinās uguns izplatību un aizsargās Jūsu īpašumu.
- Neaizmirstiet paņemt atslēgas. Ja visi evakuācijas ceļi būs slēgti un nevarēsiet ēku pamest, Jums vajadzēs atslēgu, lai atgrieztos telpā, kas kļūs par Jūsu drošāko patvēruma vietu, kā arī lai atslēgtu telpu pēc ugunsdzēsēju norādījuma.
- Ja iespējams, aizsedziet degunu un muti ar kādu mitru materiālu, lai ar karsto gāzu maisījumu neapdedzinātu plaušas.
- Ja Jums aizdegas drēbes nekrītiēt panikā un neviciniet rokas, jo tas tikai veicinās liesmu izplatīšanos. Šādā gadījumā apstājieties, nogulieties uz zemes, sāciet vartīties uz priekšu un atpakaļ. Ja pie rokas ir sega (galējās nepieciešamības gadījumā mētelis) aptiniet to sev apkārt.
- Ja ieraugāt, ka kādam citam ir aizdegušās drēbes, nepieņemiet to par pašsaprotamu, ka viņš

zina, kā rīkoties. Vispirms paziņojiet, ka viņam deg drēbes, tad nogrūdiet viņu pie zemes un ripiniet uz priekšu un atpakaļ, kamēr liesmas apdziest. Rīkojieties ātri. Liesmu slāpēšanai var noderēt sega, Jūsu žakete vai kāds cits apģērba gabals.

- Neejiet atpakaļ ēkā, kamēr VUGD to nav atļāvuši.
- Visiem darbiniekiem nepieciešams iepazīties ar savas darba vietas ēkas plānojumu, evakuācijas ceļiem un izejām, esošo ugunsdzēsības inventāru, sakariem un ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas trauksmes pogu izvietojumu.

8.5.Kārtība, kādā tiek evakuēti cilvēki ar īpašām vajadzībām, un pasākumi evakuācijas nodrošināšanai

Personu ar īpašām vajadzībām evakuācijas nodrošināšanai, pulciņa vadītāji apzina, cik izglītojamajiem un apmeklētājiem ar veselības traucējumiem būs nepieciešama palīdzība evakuācijas gadījumos. Cilvēku ar veselības traucējumiem evakuācijai, ārkārtas gadījumos nedrīkst izmantot liftu- platformu. Organizējot cilvēku ar veselības traucējumiem evakuāciju, jāņem vērā faktors – saasināta psihoemocionālā līdzsvara stabilitāte. Cilvēku ar īpašajām vajadzībām evakuāciju veic struktūrvienības vadītāja norīkotas personas vai arī viņa pavadošā persona, saglabājot maksimāli iespējamo emocionālo un fizisko noturību.

Tāpat kā citu cilvēku evakuācijā norīkotās personas, norāda evakuētiem cilvēkiem drošu pulcēšanās vietu drošā attālumā līdz tālākiem rīkojumiem. Tuvākā droša pulcēšanās vieta atrodas placī Zivju/Kungu/Stendera ielas krustojumā (pretī kafejnīcai *Vecais Vikings*) vai arī LBJC struktūrvienības Jauniešu māja telpām(Kungu iela 24) līdz tālākiem struktūrvienības vadītāja vai atbildīgās personas rīkojumiem.

8.6.Tehnoloģisko iekārtu un inženiertīklu darbības apturēšanas kārtība

Objektā nekāds tehnoloģiskais process netiek veikts.

8.7.Elektroinstalācijas, elektroiekārtu un elektroierīču atvienošanas kārtība

Elektroapgāde notiek no pilsētas elektrotīkla uz noslēgtā līguma ar AS „Latvenergo”.

Atslēgt elektroiekārtas var struktūrvienības vadītājs un darbinieki.

Kopā objektā atrodas 3 elektrības sadales skapji, kas apzīmēti ar zīmi:

1.stāvs:

- dežuranta telpā;
- gaitenī;

2.stāvs:

- ✦ gaitenī pa labi (no pakāpieniem uz leju);
- ✦ zālē.

Ēkas galvenais elektropadeves atslēgšanas mehānisms atrodas sētā ēkas stūrī pie žoga.

Elektroiekārtu atvienošana (jebkura iekārta elektroenerģijas ražošanai, pārvadei, pārveidei, sadalei vai patēriņam):

- ✦ elektroiekārtas no strāvas jāatvieno, ja saņemta informācija par tuvojošos vētru, negaisu vai zemestrīci;
- ✦ elektroiekārtas no strāvas jāatvieno, ja iekārta ir bojāta (vadu izolācija u.tml.);
- ✦ iekārtas atvieno saskaņā ar ražotāja vai importētāja izsniegto tehnisko pasi vai lietošanas noteikumiem.

8.8.Ugunsdrošībai nozīmīgo inženiertehnisko sistēmu (tai skaitā AUS) iedarbināšanas kārtība

- Objekts aprīkots ar šādām inženiertehniskām sistēmām:
 - automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas analogā adrešu sistēma.
- Ugunsaisardzības sistēmas trauksmes signālu vai signālu par sistēmas bojājumu pārraida uz paneli (panelis „BENTEL J424” atrodas objekta 1.stāvā dežuranta telpā), kuru darba dienās no plkst. 12:30-21.00 uzrauga instruēta persona- dežurants, pārējā laikā- struktūrvienības vadītājs. Objektā pie uztveršanas, kontroles un indikācijas AUS iekārtas(panela) uzglabā:
 - AUS tehnisko projektu vai atbildīgās personas apstiprinātu minētā dokumenta kopiju;
 - AUS pieņemšanas aktu un tam pievienotos dokumentus vai atbildīgās personas apstiprinātas minēto dokumentu kopijas;
 - AUS aizsargājamo telpu (zonu) sarakstu vai grafisku aizsargājamo zonu attēlojumu telpās;
 - AUS iedarbošanās gadījumu un bojājumu uzskaites žurnālu (MK not.nr. 238 9.pielikums).
- Atbildīgā persona nodrošina dežurantam, kura uzrauga UAS, ugunsdrošības instruktāžu (*pielikums nr.3*) par:
 - UAS darbības noteikšanas kārtību;

- UAS ekspluatācijas nosacījumiem;
- aizsargājamo telpu nosaukumiem un atrašanās vietām.
- rīcību gadījumā, ja no UAS pienāk trauksmes signāls par ugunsgrēka izcelšanos vai sistēmas bojājumu, kā arī rīcību stacionārās ugunsdzēsības sistēmas darbības laikā un pēc sistēmas funkciju izpildes. Personai, kura uzrauga UAS, ir pienākums zināt šajos punktos minēto informāciju.

8.9. Ugunsdzēsības līdzekļu izmantošanas kārtība

- **Aizliegts** dzēst ar ūdeni vai gaisa putu ugunsdzēsības aparātiem elektriskos tīklus un iekārtas, ja tās atrodas zem sprieguma. Pirms dzēšanas atvienot no sprieguma!
- Ja ugunsgrēks ir tikai pašā sākuma stadijā apmācītie darbinieki var mēģināt to nodzēst ar ugunsdzēsības aparātiem.
- Lai pielietotu dažādu tipu ugunsdzēsības aparātus, rīkojieties atbilstoši instrukcijai, kura atrodas uz aparāta korpusa.

Pulvera ugunsdzēsāmā aparāta izmantošana:

- aparāti sastāv no hermētiska korpusa, piepildīta ar ugunsdzēsamo pulveri un korpusā ieskrūvēta palaišanas mehānisma, kam pievienota gumijas šļūtene vai speciāls uzgalis pulvera izplūdei;
- korpusā ir pastāvīgs no 8-15bar spiediens, ko uzrāda monometra rādītājs, atrodoties skalas zaļās zonas vidusdaļā. Aparāts vērtējams, kā nederīgs, ja indikatora rādītājs atrodas skalas sarkanajā zonā;
- lai iedarbinātu palaišanas mehānismu, jāizvelk sprosstapa, jāatbrīvo šļūtenīte un jātur pēc iespējas tuvāk pie uzgaļa, nospiežot sviru tiek padots pulveris. Atlaižot sviru, pulvera padeve tiks pārtraukta;
- gumijas šļūtene paredzēta pulvera strūkļas efektīvai vadīšanai dzēšot uguni. Iedarbinot aparātu tā stingri jātur, lai darbības laikā tā neizrautos no rokas, tādējādi samazinot dzēšanas efektivitāti, mērķējot uz liesmas avotu;
- aparāta korpusa stāvoklim darbības laikā jābūt vertikālam;
- ugunsdzēsāmā aparāta šļūteni aizliegts vērst pret cilvēku.

Ogļskābās gāzes ugunsdzēsāmā aparāta izmantošana:

- pagriezt izplūdes uzgali-auriņi uguns virzienā;
- izvilkot drošības gredzenu;
- saspiest rokturus;
- aparāta darba stāvoklis – vertikāls!

- taures gals nedrīkst būt tuvāk par 1 m no degošā objekta;
 - no sprauslas zem spiediena sāks izplūst ogļskābā gāze, kas dzēsīs uguni;
 - dzēšanas laikā aparātu turēt aiz roktura, turot aiz caurules iespēja gūt apsaldējumus;
 - ugunsdzēsamā aparāta izplūdes uzgali-taurīti aizliegts vērēt pret cilvēku.
- Ugunsdzēsības aparāts iztukšojas dažu sekunžu laikā (atkarībā no tā tilpuma: 3-10 sekundes), tāpēc jārikojas ātri un precīzi;
 - Ja ugunsgrēka izcelšanās vietā atrodas vairāki cilvēki un ir pieejami vairāki ugunsdzēsības aprāti, efektīvāk ir dzēst no vairākiem aparātiem vienlaicīgi, nevis pēc kārtas ņemot vienu aparātu pēc otra;
 - Ja ugunsgrēks jau ir izcēlies pirms vaiākām minūtēm un telpas ir piedūmotas, darbiniekam nekavējoties jāpamet telpas, nemēģinot ugunsgrēku dzēst.
 - Ugunsgrēka dzēšanu organizē atbildīgais par ugunsdrošību objektā vai cita nozīmēta atbildīgā persona;
 - Darbiniekiem nav pienākums obligāti dzēst ugunsgrēku, jo nepieredzējis cilvēks šādos apstākļos ātri var nonākt upura lomā.

8.10. Materiālo vērtību evakuācijas kārtība

Ugunsgrēka gadījumā prioritāte ir cilvēku evakuācijai, savukārt materiālo vērtību evakuācijas nepieciešamību struktūrvienības vadītājs var noteikt katrā atsevišķā gadījumā, ņemot vērā negadījuma apstākļus.

Materiālo vērtību evakuāciju organizē tikai tad, ja tas netraucē cilvēku evakuācijai un saņemta VUGD atļauja. Materiālās vērtības vienkopus tiek evakuētas no apdraudētās zonas un pārvietotas uz neapdraudētu teritoriju objekta ārtelpās, bet nepieciešamības gadījumā uz drošu pulcēšanās vietu vai sliktu meteoroloģisko apstākļu dēļ uz LBJC struktūrvienību Jauniešu māja (Kungu iela 24). Struktūrvienības vadītājs norīko personu vai personas, kuras veiks evakuēto materiālo vērtību uzskaiti un tālāko apsardzi. Norīkotās personas nedrīkst tikt iesaistītas cilvēku evakuācijā vai ugunsgrēka dzēšanā. Evakuēto materiālo vērtību apsardze jāveic līdz brīdim, kad materiālās vērtības drīkst atgriezt objekta telpās vai pārvietot uz citām telpām.